

Tii kà Paulo tà tàpé Galatia Bétapoo popai

Wàilàapà na wii tii bèeni?
Wà Paulo, pwi *apostolo.

É wii wiidà?
Munaa nabibiu kâra *naja 48 ma 49, na é tâa Antioche wà Paulo, béaa kâra ê ipitiri maina kà tèpa pitûâ kâra wâra pwapwicîri kà Kériso wâ *Iérusaléma na naja 50. (Côo *Apostolo* naporomee 15.) Munaa pwi pâbéaa kâra tii na é wii wà Paulo.

É wii tâi?
Târa pâ wâra pwapwicîri na ére Galatia, naa nakakò kâra napô Turquie nabà. Munaa é province Galatia, wâna tâa wê pâ ville Iconium, ma Lystre, ma Derbe. Â wà Paulo ma wà Barnabas, âna ru picémara é *Picémara Wâdé naawê na naja 46–47 (côo *Apostolo* naporomee 14), po ârailu naja béaa kâra na é wii tii târa.

Cina é wii?
Wâru tàpé Galatia na càra caa tèpa *Juif. Â gée na càuru pai cèikî kâra naa goo wà Iésu, â rà me wà pàra tèpa ipacâmuri âboro, na rà tacoo goorà pâ, na rà pàra wiâra diri pâ naèà kâra pwapwicîri kà tèpa Juif, pwacèwii é pai pwa *kamaî, ma é pâ papwicîri pàra tòotù. É dau putàmu wà Paulo naa goo wà tàpé na rà ina pwiri. Â é putàmu naa goo tèpa Galatia

mwara, ba rà nama ipa-imwürurà jii ê âji cèikî (1.6-9; 3.1-3). É dau meaarirà, ba rà pwacèwii tèpa âji naîê, naa na nee Iésu Kériso (4.19).

Dà êre ê tii bèeni?

Wà Kériso, âna é jèe tipijè, ba na ticè na piijè (6.1). Piticèmururu naa goo diri pâ naèà kâra pwapwicîri béaa. Ba pwacoé ma jè *târù na ara Pwiduée, gée goro pai pitère dâra kâjè ê pâ naèà. Â nye êco gée goo ê cèikî kâjè naa goo wà Iésu Kériso (2.16). Â wà Pwiduée, âna é pwa ma jè tèpa âboro na bwaa âmuê (6.15). Â câ mwa caa wàijè na jè wârori ê wâro kâjè, â nye wà Kériso, na é wâro gooje (2.20).

Pai pitàgoo tii tà tàpé Galatia

Ipwabwàcu (1.1-5)

Caapwi co âji Picémara Wâdé (1.6-21)

Todà Paulo ba na é picémara (1.11-24)

Rà tòpié pàra tèpa apostolo (2.1-14)

Êre Picémara Wâdé (2.15-21)

É tipijè jii Naèà ê Picémara Wâdé (3.1-6.18)

Càcaa pâri ê Naèà (3.10-25)

Tèpa naî Pwiduée gée goro ê cèikî (3.26-29)

Cibwaa nama piiwà còwâ (4.8-20)

Du ârailu auipwataâboro (4.21-31)

É jèe tipijè Kériso (5.1-12)

Pitère dâra Nyuâaê Pwicîri (5.13-26)

Bénabwé popai ma ipicijii (6.1-18)

Ipwabwàcu

¹ Wâgo* Paulo, na pwa tii. Go pwi *apostolo, ba ru pitòrigario wà Iésu *Kériso, ma wà Pwiduée Caa— wà Pwina é pawâro còwâ wà Iésu gée na aubà. [Â ru cùruo pâ, ba na go picémara ê popai kàru.] Â câgo caa wàrapwiri gée goo ê auina kà tèpa âboro, ba càcaa tèpa âboro na rà nama go pwi apostolo!

² Go wii tàwà, wâguwà diri tèpa wâra pwapwicîri wâna province Galatia. Â [rà naa bwàcu kàwà mwara wà] diri tèpa cèikî naa goo wà Iésu Kériso na rà wâni.

³ Wâdé na tà tàwà ê *pimeaari imudi ma pinaanapô, na me gée goo Pwiduée kâjè ma Pwi Ukai Iésu Kériso. Cidòri nyuâawà!

⁴ Wà Pwi Ukai Iésu, âna é panuâ wâro kêe, â é bà, ba na é tipijè jii ê pâ èpà kâjè, ma upajè jii ê [pai wâro na] èpà kâra pwi gòropuu bèeni. Ba wàépwiri ê câbawâdé kà Pwiduée Caa kâjè.

⁵ Ê pwényuâa ma muugère, âna kà Pwiduée co, dàra gòiri awé! Wâdé na wàra! Amen!

caapwi co âji picémara wâdé!

(Naporomee 1-2)

⁶ Wà Pwiduée, âna é jèe todàjè, gée goro ê pimeaari imudi kêe {na é pinaigé mee wà Iésu Kériso}†. Â go pò goowà, na guwà bujèjai wài, ba na guwà pâ nau tère pwi jè *Picémara Wâdé' [na rà pame dariwà wà pàra tàpé].

---

* **1:1** Wâgo—Grec: Wàibà. Wà Paulo na é pwa tii, êco na é paari pâ, caapwi pwâranümarà ma wà tèpa cèikî bée na rà tâa jaaé. **1:4** Galatia 2.20 † **1:6** Gée goro ê pimeaari imudi kêe... é, Naigé mee é pimeaari imudi kà Kériso.

⁷ Êco na càcaa wàrapwiri! Ba nye caapwi co é Picémara Wâdé kà Kériso. Â wà tèpa pwâ na rà picémara jè popai, âna rà ébii é âji Picémara Wâdé. Â rà tubagù é pwâranümawà, ma ipa-imwüruwà.

⁸ Wâdé naa pinajajairi wà pwi âboro na é picémara cè jè popai, na pi-ité jii é âji popai na ia bà jèe mara inapàpari tàwà! Â nye ipaiwà mwara wiàna wàibà[‡], é, wiàna pwi jè *angela gée napwéretòotù!

⁹ Go§ jèe ina tàwà kaa, [na ia go tâa jaawà] â go ina mwara ni, pâ: Wà tàpé na rà picémara é popai na pi-ité jii é Picémara Wâdé na ia guwà jèe tòpi, âna wâdé na é tètâjirà wà Pwiduée!

¹⁰ [Rà ina wà tàpéebà pâ, na] bà mudàra ma bà pitèrebà ma wà tèpa âboro. Bwa! Go piênawéna kà Kériso co. Câgo mu caa mudàra ma rà wâdéario wà tèpa âboro; â go nye mudàra co ma é wâdéario wà Pwiduée!

Todà Paulo ba na é picémara

¹¹ Tèpa cèikî bééò, wâdé na guwà tâmogòori pâ, é Picémara Wâdé na go gère picémara, âna càcaa muru me gée goo tèpa âboro.

¹² Ba câgo caa tòpi jii pwi jè âboro, â nye ticé âboro na é pacâmuriô goo. Ba nye jè muru na é paari tîo [wà Pwiduée] goo wà Iésu Kériso*.

¹³ Ba guwà tâmogòori bwàti é càrao béaa, na ia

1:7 Apostolo 15.1,24   **1:8** 1 Korénito 16.22   ‡ **1:8** Wàibà—é, Wâgo. Munaa é pi-inaé còwà wà Paulo.   § **1:9** Go—Grec: Bà. É pi-inaé còwà wà Paulo. (Còo note goo 2 Korénito 1.6.)   **1:10** 1 Tésalonika 2.4   **1:11** Mataio 16.17   * **1:12** Jè muru na é paari tîo...goo wà Iésu—é, Wà Iésu Kériso na é pwa ma go tâmogòori, é, Wà Iésu Kériso na ia é pipaarié tîo.   **1:13** Apostolo 8.3

go bwaa tâa na ê pwapwicîri kà [tèpa jènereô, wà] tèpa *Juif. Ba go dau pwi a putàmu naa goo wà tèpa cèikî naa goo wà Iésu. Â go nama rà picâri, ma dau tubaèpà tàra. Â go pwa na go tédidiri ê wâra pwapwicîri kà Pwiduée.

¹⁴ Na pàara-bà, âna go dau pitoo paé naa na pwapwicîri kà tèpa Juif, jii tèpa jènereô na pinee kâbà ma wàilà. Â go wénarirà, ba go dau pâra wiâra bwàti diri pâ tûâ ma nyamanya kà tèpa jooorobà.

Go côo Pwina naî Pwiduée

¹⁵ Êco na wà Pwiduée, âna ia é jèe mara pitòrigario, na ia go bwaa tâa nanaa nyaa kôo, â é todòo gée goro ê pimeaari imudi kêe.

¹⁶ Â, na tòotù na wâdé tée, â é paari tôo wà Pwina naîê, ba na go tâmogòorié. [Â é cùruo pâ] ba na go inapàparié tà tàpé na càra caa tèpa Juif. Â, na wàrapwiri, â câgo caa ilari autâmogòorimuru jii pwi jèpwi.

¹⁷ Ba câgo caa too naa *Iérusaléma, ma bà pipâmaribà ma tèpa mara apostolo béaa kôo. Ba go pâra wài naa napô Arabie. Â géewê, â go wâjué còwâ naa na ville Damas.

¹⁸ Géee na càuru âracié naja, â go too naa Iérusaléma, ba na bu pitâmogòoribu ma Pétéru†. Êco na bu tâa wê naa na ârailu nadàpara pwapwicîri co.

¹⁹ Â câgo caa côo pâra tèpa apostolo, wàco wà Jacques, pwi aéjii kà Pwi Ukai.

1:14 Apostolo 22.3   **1:15** Ésaïe 49.1; Galatia 2.7   **1:18** Apostolo 9.26   † **1:18** Pétéru—Grec: Céphas. (Còo Ioane 1.42, ma note.)

²⁰ Ê pwina go ina tàwà ni, âna go inapàpari tàwà na ara wà Pwíduée, â câgo caa pwâgàriwà.

²¹ Géewê, â [câgo caa tâa napô *Judée, â] go pâra naa na du ére wâ Syrie ma wâ Cilicie.

²² Êkaa na, [na diri ê pwi pàara-bà, âna] càra caa tâmogòorio wà tèpa cèikí wâ Judée, ba càra mu caa côô.

²³ Â rà nye po tère ê jèkutâ goò. Ba rà ina wà pàra tàpé pâ: «Wà pwi âboro bèepwiri, âna wàé kaa pwi a dau tubaèpà tâbà béaa. [Â é pacoo wà tèpa âboro, ba na rà cibwaa cèikí naa goo wà Iésu.] Â nabàni, âna é jèe picémara ê cèikí na ia é mu ténoori béaa!»

²⁴ Â gée goo kaa pwiri, â rà cau pwamaina wà Pwíduée.

2

Rà tòpié pàra tèpa apostolo

¹ Jèe 14 naja gée na càuru [ê pai pipaarié tôo kà Pwi Ukai Iésu] na bà mwa wâjué côwâ naa *Iérusaléma, wàibà ma wà Barnabas ma wà Tito.

² Ba wà Pwíduée, âna é paari tôo pâ, wâdé na go wâjué côwâ naawê. Â bà ipitiri ma wà tèpa pitûâ kâra wâra pwapwicîri, â go piwiâ tàra ê *Picémara Wâdé, na go gère picémara tà tàpé na càra caa tèpa *Juif. Ba o wâdé naa goò, wiàna rà o wâgoo é pwina go pwa. Ba wiàna càcaa wàrapwiri, â pwiri ticèmuru naa goo diri ê wakè kô*.

³ [Êco na nye wâdé tàra. Â wâdé tàra mwara é pai wakè kâbu naima ma] Tito, pwi âboro na câé caa

---

1:21 Apostolo 9.30   **2:1** Apostolo 15.2   * **2:2** Dernière phrase—Grec: *Péa piticèmuru naa goo pai itàa kô béaa ma nabàni.*

pwi Juif. Â càra caa tacoo gooé pâ, na pwa *kamaî têe, [wiâra nyamanya kà tèpa Juif].

⁴ Ba wà *Kériso Iésu, âna é jèe tipijè, ba na o nye ticè na o mwa caa piijè còwâ†.

Êco na pwa pàra tèpa âboro, na rà ciâa me naa jaajè [naa na wâra pwapwicîri]. Rà ina pâ, rà tèpa cèikî béejè, êco na rà tèpa ipwa tûâ. Ba rà pwacèwii tèpa coda na rà mara ciâari é napô, ba na rà còo bwàti é pai wâro kà tèpa âboro wê‡. [Â dau èpà tàra] é tàrù na é naa tâjè wà Iésu. Â pwa na rà naa, ma bà tèpa *ênawéna kîri còwâ [kâra pâ naèa ma nyamanya kâra].

⁵ Êco na câbà mu caa ipacè naa goorà, â câbà mu caa pitère dâra, naa na nyi nari muru. Â bà pwamuru ba kàwà é Picémara Wâdé, na é âjupâra diri§.

Rà còo pâ Pwiduée na é cùruo

⁶ Napwa naa goo wà tèpa pitûâ—tèpa âboro imaina naa na cèikî, âna ticè na rà nama go pitòotéri naa na popai na go mu picémara. (Êco na càcaa âjimuru tòo, wiàna rà tèpa âboro imaina naa na pai còo kâra pâ âboro. Ba wà Pwiduée, âna câé caa pwaké goro âboro.)

⁷ Êco na rà còoina pâ ipaiwàibu ma wà Pétéru. Ba wà Pwiduée, âna é cùrué pâ, ba na é picémara

---

2:4 Galatia 1.7, 5.1,13 † **2:4** 1re phrase—Grec: *Tâa tâjè é liberté naa goo wà (Kériso Iésu).* ‡ **2:4** 4e phrase—Bà napéaati naani é pai ina wàra é popai *espions.* § **2:5** Ba na o càcaa pitòotéri cè ji nari muru géé goo é Picémara Wâdé, ma jè o cau tòpi diri pâ aupwényunyuâari kèe. **2:7** Apostolo 22.21

ê Picémara Wâdé tà tèpa Juif. Â wâgo, âna é cùruo pâ, ba na go picémara tà tàpé na càra caa tèpa Juif.

⁸ Pai ina wèe pâ, é wakè wà Pwiduée goo wà Pétéru, ba na é pwi *apostolo kêe naa jaa tèpa Juif; â é wakè goodò, ba na go pwi apostolo kêe, naa jaa pàra tàpé.

⁹ Â napwa naa goo wà tèpa âracié a pitûâ imaina wâna wâra pwapwicîri—wà Jacques, ma wà Pétéru, ma wà Ioane, wàilà na ina goorà pâ ‘tèpa ò kâra wâao kà Pwiduée’—âna [rà còo pâ nye wàrapwiri. Â] rà tòpibu ma wà Barnabas goro îrà étò, â rà inapàpari pâ, na bà tèpa pibéebà [naa goro wakè kà Pwiduée]. Ba napârabu na bu pâra dà tàpé na càra caa tèpa Juif; â wàilà, âna rà pâ dâra wà tàpé na rà tèpa Juif.

¹⁰ Â rà nye ilari jiibu co pâ, na bu niimiri tàpé na piticè neemururà, naa na wâra pwapwicîri kàra, wà Iérusaléma. Â go nye pwa diri kaa gée na âji pwâranümo.

Go patùra Pétéru

¹¹⁻¹² Gée na càùé, â wà Pétéru, âna é caibà na Antioche gée Syrie. Ûna é tapoo tâa jaabà, â é mu ija naima ma wà tèpa cèikî na càra caa tèpa Juif. Êco na wà Jacques, âna é cùru medaribà gée Iérusaléma wà pàra tàpé [na rà dau pwamuru ê nyamanya kà tèpa Juif]. Â wâgo tà wà Pétéru [goro ê pwina rà ina naa gooé] â é tapoo piadié jii tàpé na càra caa tèpa Juif.

Ûna wàrapwiri, â câgo caa piwâ na go patùraé, na ara diri tèpa cèikî, ba na go paari tée pâ, càcaa wâdé ê tûâ kêe bèepwiri.

13 Â càcaa wàé co, ba wà diri tèpa cèikî na rà tèpa Juif, âna rà cau pwaduwà kêe, tiagoo wà Barnabas mwara! Ba rà piwâ na rà paari ê âji auniimiri kàra. Êco na rà tâmogòori bwàti pâ, ê pwina rà pwa, âna èpà.

14 Ûna go côo pâ, càcaa *târù pai pâra kàra, wiâra ê Picémara Wâdé, â go ina tà Pétèru na ara diri ê picaatâa, pâ: «Gà pwi Juif, êco na, na gà tàpo naaco pai pâra kêjè wiâra ê naèà kà tèpa Juif, ba na gà wâro naima ma wà tàpé na càra caa tèpa Juif. Â gorodà na gà tacoo goo tàpé na càra caa tèpa Juif pâ, na rà ipwacèwii tèpa Juif?»

Êre Picémara Wâdé

15 Napwa naa goobà*, âna bà tèpa Juif géé na pai pitèpabà. Â béaa, âna bà mu ina goo tàpé na càra caa tèpa Juif pâ, rà 'tèpa pwa na èpà', ba càra caa pâra wiâra ê *Naèà kà Moosé†.

16 Êco na nabani, âna bà jèe tâmogòori pâ, câé caa *târù na ara Pwiduée wà pwi jè âboro, géé goro ê pai pitère dâra kêe ê naèà kà Moosé; â nye êco géé goo ê pai cèikî kêe, naa goo wà Kériso Iésu. Â wàibà, âna bà nye cèikî naa gooé, [ba na o tâa pinaanapô naa nabibiu kêbà ma wà Pwiduée] ma

* **2:15** *Napwa naa goobà—é, Napwa naa gooju.* Pwiri pâ popai naa na nee tii 15 ma 16 (pwiri tiagoro nee tii 21), âna gòobàra ê popai kà Paulo tà Pétèru. † **2:15** *Grec: Wàibà, âna bà tèpa Juif géé na pai pitèpabà, â câbà caa tèpa pwa na èpà géé na pâra Ba.* **2:16** *Apostolo 15.10-11; Roma 3.20-28; Galatia 3.11*

bà tèpa âboro na bà tàrù na araé‡. Ê pwi pinaanapô ma tàrù bèepwiri, âna me gée goo ê cèikî kâbà naa goo wà Kériso, â càcaa gée goo pai pitêre dâra kâbà ê Naèà. Üu, [go ina mwara pâ]: Nye ticè âboro na ée mwa tàrù na ara Pwiduée, gée goro pai pitêre dâra kêe ê Naèà!

¹⁷ Êkaa na, wàibà tèpa Juif, âna ia bà mudàra cè pai pwa wèe, ba na bà mwa tàrù na ara Pwiduée. Â bà pâmari, naa goo wà Kériso. Â wà pàra tàpé, âna rà pitòtibà pâ, na bà ‘tèpa pwa na èpà’, ba câbà mwa caa pitêre dâra diri ê Naèà. Üu, rà ina pâ, wà Kériso, âna é popabà, ba na bà tèpa pwa na èpà! Bwa! Càcaa âjupâra§!

¹⁸ Wàeni é pwina èpà—wiàna go wâjué còwâ naa goro ê Naèà na ia go jèe tètâjii*!

¹⁹ Na go wâro wiàra ê Naèà, â dau pwacoé ma wâdé tà Pwiduée wâgo. Êco na nye gée goo ê Naèà kaa, na go còoina pwiri! Â ni, âna go jèe panuâ ê Naèà, ba na go wâro ba kà Pwiduée. Â câé mwa caa piio còwâ, ba jèe pwacèwii na go bà naa goo ê Naèà.

Ba wiàna é bà naa goro *satauro wà Kériso, âna wàibu ma wàé†.

²⁰ Â wiàna go wâro, â càcaa wâgo, â wà Kériso na

---

‡ **2:16** *O tâa pinaanapô..bà tàrù na araé—Grec: Justifiés. Còo note goo Roma 1.17. § 2:17* Grec: *Wiàna bà còoina pâ, bà tèpa pwa na èpà, gée goo pai còoina kâbà ê pai tàrù gée goo Kériso, â gona wà Kériso, âna é pwi ênawéna kâra ê èpà? Bwa! Càcaa wàrapwiri.* * **2:18** Grec: *Ba wiàna go bari còwâ i pwi ia go jèe tubatiâu, â go paari pâ go pwa na èpà.* † **2:19** Grec: *Ba nye gée goro é naèà na go bà naa goo é naèà, ba na go wâro ba kà Pwiduée. Tanamiribu naa goro satauro, wâgo ma wà Kériso.* **2:20** Galatia 1.4

wârori ê wâro kêe wâgoodò. Â ê wâro kôo nabàni naa na naiiri âboro, âna go wârori naa na cèikî, naa goo wà *Pwina naî Pwiduee na é meario, â é bà ba kôo.

²¹ Wàépwiri ê âraimeai, na é naa tâjè wà Pwiduee, géé goro ê *pimeaari imudi kêe, ba na jè tàrù na araé. Â wànu? Gona go o mwa tètâjii pwiri, ba na go tâa goro ê Naèà? Bwa! Ba wiàna pâri ma pwa pinaanapô naa nabibiu kêjè ma wà Pwiduee, ma jè tèpa âboro na jè tàrù na araé, géé goro pai pitêre dâra kêjè ê Naèà, â pwiri gére piticèmururu naa goo é pai bà kà Kériso‡.

é tipijè jii naèà é picémara wâdé

3

(Naporomee 3-4)

¹ [Go pò goowà] co tàpé Galatia, ba pwacèwii na pigù ê pûruwà! Dà na é ipa-imwüruwà [ma guwà pàgà jii ê âjupâra]? Go wadipi ina tàwà pâ, wà Kériso, âna é jèe bà naa goro *satauro [ba na wâdé tà Pwiduee wâguwà]?

² Wàéni co é pwina nümoo na go tâmogòori jiiwà: Gona guwà niimiri pâ, guwà jèe tòpi ê *Nyuâaé Pwicîri, géé goo é pai wâro kàwà wiâra ê *Naèà? Bwa! Nye géé goo é pai cèikî kàwà, naa goo é *Picémara Wâdé goo wà Kériso! [Â guwà tâmogòori bwàti é pwiibà!]

³ Gorodà na guwà nama ipa-imwüruwà jii?

---

‡ **2:21** Grec: *Câgo caa tètâjii ê pimeaari imudi kà Pwiduee. Ba wiàna jè tàrù géé goro é Naèà, â pwiri piticèmururu naa goo wà Kériso.*

Nye ê Nyuâaê Pwicîri, na é tapoo ê wakè naa goowà. Â gona guwà niimiri pâ, guwà mwa tuban-abwé goro naiiri âboro? Guwà tèpa pigù!

⁴ Gona guwà nama piticèmuru naa goo diri ê pai tâa na aré kàwà tiagoo ni*? Guwà tètâjii diri pâ pwiibà?

⁵ Wà Pwiduée, âna é jèe naa ê Nyuâaê Pwicîri, â é nama guwà pwa pâ *câmu kêra pátamee, na rà pò goo wà tèpa âboro. Â gona guwà niimiri pâ, nye géee goo ê pai pitère dâra kàwà ê Naèà? Bwa! [Go ina mwara pâ]: Nye géee goo co ê pai cèikî kàwà, naa goo ê Picémara Wâdé goo wà Kériso!

Abéraama âna é pwi câmu

⁶ [Jè pûra naa na *Tii Pwicîri pâ] Wà *Abéraama, âna é cèikî naa goo wà Pwiduée, â géee goro ê cèikî kêe, âna wà Pwiduée, âna é nama é pwi âboro na é *târù na araé. *Genèse 15.6*

⁷ Êkaa na wâdé na guwà tâmogòori pâ, wà diri tàpé na rà cèikî [naa goo wà Pwiduée] âna nye wàilà kaa pwiri tèpa gòobàra Abéraama.

⁸ Ba jè pûra mwara naa na Tii Pwicîri pâ, wà Pwiduée, âna é mara ina tée ê popai wâdé bèeni, pâ: *Go o mwa *pwényunyuâari diri tèpa Ba wâ gòropuu, géee googà!* *Genèse 12.3*

Wàépwiri, na é mara inapàpari pâ, ée mwa tòpi tàpé na càra caa tèpa Juif, [ma tòpò pinaanapô naa nabibiu kàra ma wàé] ma nama rà târù na araé. Â nye géee goo kaa ê cèikî kàra na é wàrapwiri.

---

* **3:4** *Diri é pai tâa na aré kàwà—é, Diri é pwina guwà jèe wârori.* Pwiri pâ aré ma tòina kàra, majoroé é pai cèikî naa goo wà Kériso, é, aupwényunyuâari na rà tòpi. **3:6** *Genèse 12.3; Roma 4.3,16*

⁹ Wàrapwiri naa goo diri tàpé na rà cèikî [naa goo wà Pwiduée] ba rà o tòpi jiié i aupwényunyuâari na ia é naa tà Abéraama, géé goro é cèikî kêe.

Càcaa pâri é Naèà

¹⁰ Êco na rà tojii wà tàpé na rà niimiri pâ, o wâdé [tà Pwiduée] wàilà, géé goo é pai pitêre dâra kâra é Naèà. Ba jèe wii mwara naa na Tii Pwicîri pâ: *É tojii wà pwina câé caa pitêre dâra taaci é pâ naèà, na wii naa na Tii goro é Naèà!* *Deutéronome 27.26* [Â nye dau pwacoé kaa na jè pitêre dâra diri!]

¹¹ Jè côo pâ, o nye ticè âboro na o tàrù na ara Pwiduée, géé goro pai pitêre dâra é Naèà. Bwa! [Ba, ina naa na Tii Pwicîri pâ] wà pwi âboro na é tàrù na ara Pwiduée, âna wà pwina é cèikî naa gooé. Â nye géé goro co é cèikî kêe, na tâa têe é wâro jaa Pwiduée†.

¹² Jè côo pâ, é Naèà, âna câé caa pâra goro é cèikî, [â nye goro é wakè kâjè]. Ba wàéni é pwina jèe wii naa na é Naèà: *É naa wâro, tà pwina é pitêre dâra diri é pâ na autûâri, na wâna.* *Lévitique 18.5* [Â wiàna wàrapwiri, â jè cau tojii, ba càcaa pâri!]

¹³ Êco na wà Kériso, âna é pipanuâê, â é jèe tipijè jii é tojii kâra Naèà, ba é popa naa gòé é tojii kâjè, [na tanamiriê naa goro satauro]. Ba jèe wii pâ: *Tojii wà pwina é utòtòro goro upwâra.* *Deutéronome 21.23*

¹⁴ É wàrapwiri wà Kériso, ba na o tâa tâjè tèpa cèikî naa gooé é aupwényunyuâari na ia é naa tà

3:10 Deutéronome 27.26   **3:11** Galatia 2.16   † **3:11** Wà pwi âboro na é tàrù... Grec: Wà pwina é tàrù géé goro é cèikî, âna o tâa têe é wâro.

3:13 Deutéronome 21.23; Roma 8.3

Abéaraama wà Pwiduée. Â âjupâra mwara naa goo tàpé na càra caa tèpa Juif. Â géé goro ê cèikî kâjè naa gooé, âna jè tòpi ê Nyuââê Pwicîri, na é mara ina béaa wà Pwiduée pâ, na ée mwa naa tâjè.

Naèà âna é me co géé na càùé

¹⁵⁻¹⁶ Biu, âna é ina tà Abéaraama wà Pwiduée pâ, na ée mwa pwényunyuâarié. Na jè còo bwàti é popai kà Pwiduée naa na Tii Pwicîri [naa na *hébèru] â jè pûra pâ é ina pâ, na ée mwa pwényunyuâari wà Abéaraama *bau é pwêe*. Pai ina wèe pâ âboro na té géé gooé. Càcaa wii pâ, *pâpwêe*, â nye wii co pâ, *êpwêe*. Â go popa pwiri, ba na ucina goo wà Kériso, na é caapwi co‡.

Wà Pwiduée, âna é *ipwataâboro tà Abéaraama, ba na é *paâjupâra é auina kêe bèepwiri. Â guwà còo, co tèpa béèò, pâ, napwa naa gooje, tèpa âboro, âna wiàna jè ipwataâboro goo cè jè muru na jè ina, â càcaa pâri ma jè pitòotéri, é, tubatiàu é popai na jè jèe ina. [Â wiàna wàrapwiri naa jaajè tèpa âboro]

¹⁷ â jè tâmogòori pâ, wà Pwiduée, âna o câé mwa caa pitòotéri é auina kêe, na ia é jèe ipwataâboro goo.

Wàéni é pwina nümoo na go ina: Napwa naa goo é Naèà, âna muru na é naa wà Pwiduée, po 430

3:15-16 Genèse 12.7, 13.15 ‡ **3:15-16** Wà Kériso, âna wàé co na é pinaigé mara diri é aupwényunyuâari ba kâjè na jè wâru. Â ina gooje pâ, jè gòobàra Abéaraama, géé goro é cèikî kâjè naa goo wà Kériso. Grec: 15Go tura goo pai pwa kà tèpa âboro: Wiàna é ipwataâboro wà pwi âboro, â paâjupâraê...â o nye ticé âboro na o pâri ma é tubatiàu, é, naa cè gòobèrèè. 16Napwa naa goo pâ auinabéaa, âna muru na ina tà Abéaraama, bau é pwêe, â càcaa pâ pwêe na wâru. Caapwi co pwi pwêe, âna wà Kériso. **3:17** Exode 12.40

naja gée na càuru ê auinabéaa kêe tà Abéraama. Â ê Naèà, âna càcaa pâri ma é pitòotéri ê ji nari auwii naa na ê auinabéaa kêe§.

¹⁸ Â wiàna ê aupwényunyuâari, âna o naa tâjè, gée goro [ê pai pitêre dâra kêjè] ê Naèà, â pwiri câé caa me gée goro ê auinabéaa kâ Pwiduée. Êco na càcaa wârapwiri, ba wâ Pwiduée, âna ia é naa tà Abéraama ê aupwényunyuâari kêe, gée goo ê auinabéaa kêe tée. Â é naa tée piticèmuru naa goo.

¹⁹ Wiàna wârapwiri, â târa dà ê Naèà? Nye é muru na ia é naa tâjè wâ Pwiduée gée na càué, ba na paari tâjè ê pâ na èpâ na jè pwa. Â é coo tiagoro pai tèepaa me kâ Pwi gòobâra Abéraama, na é caapwi co—wâ Pwina ée mwa pinaigé mara diri ê aupwényunyuâari*.

[Jèpwi mwara, âna ru pi-ité ê Naèà bau ê *aui-pwataâboro†. Ba jè ina pâ wâ Pwiduée, âna é naa] ê Naèà [târa ê Ba] na rà pinaigé mee wâ tèpa *angela. Â wâ [*Moosé] âna é pwi a-ipa popai kêe.

²⁰ Êco na, na ia é ipwataâboro wâ Pwiduée [tà wâ Abéraama] â nye ticè pwi a-ipa popai naa nabibiu kâru. Ba muru na é pwa gée gooé co wâ Pwiduée, [â nye ticè popai kâ Abéraama naa na].

Naèà âna é wakè co béaa kâ Kériso

²¹ Wiàna wârapwiri, â gona é Naèà, âna é cicara ê aui-pwataâboro kâ Pwiduée? Bwa! Ba nye êco

---

§ **3:17** Dernière phrase—Grec: *Â é Naèà, âna càcaa pâri ma é pitòotéri, nama tiâu é aui-pwataâboro.* **3:18** Roma 4.14 **3:19** Apostolo 7.38; Roma 5.20 * **3:19** Wâ Pwina... Grec: *Wâ Pwina pwa é auinabéaa ba kêe.* † **3:19** Aui-pwataâboro—Auinabéaa (promesse). Ipaiwâ naa na pâ nee tii 20–22. **3:21** Roma 8.2–4

auipwataâboro, na é pame tâjè ê *âji wâro. Â [é tòpò pinaanapô naa nabibiu kâjè ma wàé, â] é nama jè tèpa âboro na jè tàrù na araé. Â ticè jè naèà cèna pâri ma é wàrapwiri.

22 Êco na é Tii Pwicîri, âna é inapàpari pâ, na diri pâ muru ma wà diri tèpa âboro, âna rà cau tâa aranara é pàtàmara èpà. Â ticè pai pwa wèe, ma jè tòpi é aupwényunyuarî kâra auipwataâboro, êco géee goro pai cèikî kâjè, naa goo wà Iésu Kériso‡.

23 Béaa, âna pwacèwii na jè tèpa pwa karapuu. Â é Naèà, âna é pwi a wéaarîjè na diri pâ tòotù, tapacîri pwi pàara na o paari tâjè é naigé mara é pai cèikî naa goo wà Kériso.

24-25 [Wàéni jè ucina goro é Naèà]: Béaa, âna é pwacèwii pwi caa kâra câmu kâjè, na é pacâmurîjè, ma mara tòcia tâjè wà Kériso, tapacîri é pai tèepaa kêe. Â nabàni, âna é jèe nye tèepaa me kaa wà Kériso, â jè jèe cèikî naa gooé. Â é jèe nama jè tàrù na ara Pwiduée. Â o càcaa pâri ma é pacâmurîjè còwâ é Naèà.

Tèpa naî Pwiduée géee goro é cèikî

26 Ûna jè§ cèikî naa goo wà Kériso Iésu, â jè jèe cau tèpa naî wà Pwiduée diri.

27 Na ia *upwaaajè naa na nee wà Kériso, â jè jèe coona é ârabwée na bwaa âmuê—ba na jè wàra na é

‡ 3:22 Grec: Êco na, é Tii Pwicîri, âna é tòpò diri pâ muru na aranara é èpà, ba na é auinabéaa, âna o naa tà tàpé na rà cèikî naa goo wà Iésu Kériso. 3:23 Galatia 4.3 3:24-25 Roma 10.4 3:26 Ioane 1.12

§ 3:26 Jè—Grec: Guwà (Ipaiwà naa na pâ nee tii 26–29.) 3:27 Roma 6.3

wà* .

²⁸ [Na jè jèe tâa goo wà Kériso, âna] jèe nye ticè na pi-ité naa nabibiu kà tèpa Juif ma tàpé na càra caa tèpa Juif; â naa nabibiu kà tèpa *ênawéna kîri kà tèpa âboro, ma wà tàpé na pwa tàrù kàra; â naa nabibiu kà tèpa paa ma pa ilàri. Ba jè jèe caapwi, géé goo na jè caapwi ma wà Kériso Iésu.

²⁹ Â wiàna jè jèe tâa gooé, âna jè tèpa gòobàra Abéraama. Â tâa tâjè diri ê pâ aupwényunyuâari, na ia é mara ina wà Pwiduée tà Abéraama.

4

Jè tèpa naîê â càcaa tèpa ênawéna co

¹ Guwà jèe niimiri cai ê pwini, pâ: Wà pwi âboro, âna ée mwa tòpi diri pâ neemuru wà caa kêe, [na ée mwa pwi âboro maina]. Êco na, na é bwaa nari èpo, â câé caa piwéna jii tèpa *ênawéna kîri kà pwi caa kêe.

² Â é nye ciburà pitère dà tàpé na rà wéaarié, tèepaa naa na tòotù na é jèe câmuri wà pwi caa kêe.

³ Ipaiwà naa goojè. Ba béaa, âna jè pwacèwii tèpa èpo, â jè tèpa ênawéna kîri kàra pâ naèà ma duée imudi*.

⁴ Êco na, na pàara na é jèe tàmara câmuri wà Pwiduée, â é panuâ me Pwina naîê darijè naa

---

* **3:27** Grec: *Wà diri tàpé na upwaarà naa goo wà Kériso, âna rà coona wà Kériso.* Ucina goo pai naaco é tûa kâjè na èpà, ba na jè wârori é wâro na bwaa âmuê ma wà Kériso. **3:28** Roma 10.12

3:29 Roma 4.13 **4:3** Kolosé 2.20 * **4:3** *Pâ naèà ma duée imudi—é, Pâ pàara é gòropuu.* **4:4** Ioane 1.14; Roma 1.3

gòropuu†. Â é wâro aranara ê pitûâ kêra ê *Naèa kâ Moosé.

⁵ É pipanuâê, ba na é tipijè jii ê Naèa na piijè, â é nama jè tèpa âji naî Pwiduée.

⁶ Â târa ma jè tâmogòori pâ jè tèpa naîê, âna wâ Pwiduée, âna é tòpò naa na pwâranümajè ê Nyuââê Pwicîri kâ Pwina naîê. Â ê Nyuââê Pwicîri, âna é cètùujè, ma jè ina tà Pwiduée [naa na ipwàdée] pâ: «Au! Pwiduée, Caa kôo!»

⁷ Êkaa na jèe ticè na piijè, ba jè jèe tèpa naî Pwiduée. Â ée mwa naa tâjè diri ê pâ aupwényunyûari kâ tèpa naîê, na é tâmara ina béaa.

Cibwaa nama piiwâ còwâ!

⁸ Napwiri, âna câguwâ caa tâmogòori Pwiduée, â guwâ tèpa ênawéna kîri kêra pâ nari duée, jii wâ Pwiduée na é caapwi co.

⁹ Êco na nabàni, âna guwâ jèe pâmari. (Â nye âjupâra pâ, nye wâ Pwiduée kaa na é jèe pâmariwâ.) Â, na araé, âna ticè nii kêra pâ duée imudi, ma pâ naèa; â ticè câmu kêra.

Wânau? Cina guwâ tabiiwâ wâjué còwâ, ma guwâ pitêre dâra còwâ pâ muru bèepwiri?! Nümwâ na guwâ jèu tèpa ênawéna kîri kêra còwâ?

¹⁰ Gorodâ na guwâ papwicîri pâra tòotù, ma pâra parui, ma é pâra pâara, ma é pâra naja?

¹¹ Auwa! Wâra munaa piticémuru naa goo diri é wakè kôo jaawâ!

¹² Go tacoo goowâ, co tèpa béedò, naa na nee Kériso, pâ, na guwâ ipwacéwio, [â guwâ nama

† **4:4** *Darijè naa gòropuu*—Grec: *É pwina naî tô jè ilàri.* **4:6** Roma 8.15-17 **4:10** Roma 14.5; Kolosé 2.16

tipiwà jii diri pâ pwi bèepwiri]! Ba wâgo, [pwi *Juif, âna jèe tipio jii ê Naèà, ba] na go pwacèwiiwà [na câguwà caa tèpa Juif].

Béaa, âna dau wâdé pâ tûâ kàwà tôo, â wâdé na guwà ciburà wàrapwiri‡.

¹³ Na ia go mara picémara tàwà ê *Picémara Wâdé, âna go jèe tèepaa mariwà, géee goo pai maagé kôo.

¹⁴ Â [go tâmogòori pâ] guwà géaa goo pwiri, êco na câguwà caa pwatétéri tôo, ma tétâjiiio. Bwa, guwà nye tòpio pwacèwii na go pwi *angela kà Pwiduée, ma pwacèwii na wâgo Kériso Iésu.

¹⁵ Â guwà nye dau ipwàdéee kaa, ma piégòtùru, ba na guwà pitu tôo. Ba guwà ipanuâwà diri bau ê pâ wâdé kàwà ba kôo§!

Â nabàni, âna é wâpà ê pimeaari ma ipwàdéee kàwà bèepwiri?

¹⁶ Gona guwà niimiri pâ, go pwi a cicarawà, géee goo na go ina tàwà ê âjupâra?!

Cibwaa tère tèpa ipa-imwüruwà

¹⁷ [Go tâmogòori pâ, wà tèpa pacâmu na rà medariwà]*, âna rà dau kairiwà. Êco na càra caa wàrapwiri, géee na âji pwâranümarà. Ba nümarà na rà pa-ipiinariwà jiiio, ba na guwà pâra wiâra co.

¹⁸ Na ia go tâa jaawà, â guwà gòo, ba na guwà pwa na wâdé, [â guwà pâra wiâô]. Â wâdé na guwà

‡ **4:12** Dernière phrase—Grec: *Jèe câguwà caa pwa tôo cèna èpà.*

§ **4:15** 2e phrase—Grec: *Wâpà é ipwàdéee kàwà? Go ina tàwà pâ, béaa, âna pwiri guwà èrù du âraporomeewà ma guwà naa tôo, wiàna pâri.*

* **4:17** *Wà tèpa pacâmu na rà medariwà—Còo Galatia 1.7.*

nye tà wàrapwiri, wiàna tiàuo jaawà†.

¹⁹ Au, [go meariwà] co tèpa âji naîô! Â go po dau maagé còo, na go niimiriwà—pwacèwii ê maagé kâra ilàri na é pitàmari èpo. Â o càcaa tipio jii pwiri, na bwaa càcaa pâji tâbawêe ê wâro kâ Kériso naa goowà, â bwaa câguwà caa pâji pwacèwiié.

²⁰ Êco na jèe câgo caa tâmogòori ê pwina go pwa [ba na go pitu] tàwà. Â po dau nùmoo na go tâa jaawà, ba na go tàpo ina ba kîri tàwà, [êco na càcaa pâri].

Du ârailu auipwataâboro

²¹ Gona wà pàra tàpé géé goowà, âna nùmarà na rà pitère dâra ê Naèà kâ Moosé? Â wâdé, êco na wâdé na rà tère bwâti ê pwina é ina i Naèà.

²² Ba jèe wii [naa na *Tii Pwicîri] pâ, wà *Abérama, âna ârailu tupédu naîê. Pwi jèpwi, [wà Ismaël] âna wà pwina naî Agar, wà tô ênawéna kîri kêe; â wà pwi jèpwi, [âna wà Isaaka] âna wà pwina naî Sara, tô âji wâdèe. Ba wà Sara, âna câé mu caa tô ênawéna kîri kâ pwi jè âboro.

²³ Wà pwina naî tô ênawéna kîri kêe, âna pitèpaé, géé goro co ê pwina é pwa wà pwi âboro, wà Abérama. Êco na wà pwina naî tô wâdèe Sara—wà tô na pwa tàrù kêe—âna pitèpaé, ba nye wà

---

† **4:18** É, *Wâdé na rà imudâra ma rà pwa na wâdé na pàara na tiàuo, pwacèwii na pàara na go tâa jaawà. Pwiri popai goo wà tàpé na rà kairi tàpé Galatia, é, pwiri popai goo wà tàpé Galatia.* **4:22** Genèse 16.15, 21.2 **4:23** Roma 9.7-9

Pwiduée kaa, na é pacoo ê auinabéaa, na pàara kêe‡.

24-25 Wà du ilàri bèepwiri, âna du ucina ba kêjè, goro ê du *auipwataâboro [na é pwa wà Pwiduée ba kêra ê Ba kêe]. Wà Agar, tô ênawéna kêri kà Abéraama, âna é ucina [goro ê Naèà, na ia é naa wà Pwiduée târa ê Ba kêe, tèpa Juif]. Ba rà jèe pâ nau tèpa ênawéna kêri [kêra ê Naèà] pwacèwii Agar ma wà tèpa gòobèrèè. Â ê ville [kà tèpa Juif] *Iéruusaléma, âna é pwacèwii ê gòrojaa Sinaï wâ napô Arabie, [na ia rà mara tòpi ê Naèà naawê]. Ba du ére-bà, âna câmu kêra pai pii tèpa âboro.

26-28 Napwa naa goo wà Sara, âna é ucina goo ê auinabéaa kà Pwiduée, na tipi tèpa âboro jii ê pwina piirà goo. Â pwa pwi jè Iéruusaléma, na wânidò *napwéretòotù, âna pwi napô kà diri tàpé na tipirà. Â dau wâru wàilà. Ba jèe nye wii naa na Tii Pwicîri pâ:

*Gà ipwàdéé wâgà,
napô Iéruusaléma
na ticè èpo'gà!
Nyabi ma ipwàdéé,
wâgà na câgà caa pitàmari èpo!
Rà jèe tètâjiiigà,
êco na gà mwa piétò!
O dau wâru èpo'gà
jii tô na pwa éaé!*

‡ 4:23 Grec: Wà pwina nai tô ênawéna kêri kêe, âna pitèpaé, wiàra é naiiri âboro; â wà pwi nai tô na pwa tàrù kêe, âna é pitèpa géé goro é auinabéaa. 4:26-28 Hébéru 12.22; Auinapàpari 21.2,10 4:26-28 Ésaïe 54.1 4:26-28 Roma 9.7

Ésaïe 54.1

Guwà côo, co tèpa béed naa goo Kériso, wà tèpa èpo kêe, âna nye wàijè kaa! Ûu, jè tèpa âji naîê, â câjè caa tèpa ênawéna kîri kà pwi jèpwi. Ba jè pwacèwii Isaaka, pwina naî Abéraama ma wà SaraŞ.

²⁹ Napwiri, âna [wà Ismaël, pwina naî tô ênawéna kîri, âna é tubaèpà tà wà Isaaka]. Guwà côo, wà pwina naîê na pitèpaé gée goro é auniimiri kâra âboro, âna é tubaèpà tà pwi naîê [na pitèpaé gée goro é auinabéaa kà Pwiduée]. Â nabàni, âna nye tàgére ipaiwà tâjè, na pitèpajè gée goo é Nyuâaé Pwicîri.

³⁰ É ina pâ wànau i Tii Pwicîri naa goo pwi bèepwiri? Wàéni: *Guwà tü tà tô ênawéna kîri, ma wà pwina naîê. Ba wà pwiibà, âna o câé caa tòpi pâ wâdé jü caa kêe. Wàco pwina naî tô ilàri na pwa tàrù kêe, âna ée mwa tòpi ðiri.* *Genèse 21.10*

³¹ Guwà côo, co tèpa béed naa goo Kériso, câjè caa tèpa ênawéna kîri kâra é Naèà. Jè tèpa âji naî Pwiduée na pwa tàrù kâjè*!

5

É jèe tipijè Kériso

¹ É tipijè wà Kériso, ba na o ticè na o mwa caa piijè còwâ. Â wâdé na guwà cipa ba mwü pai

---

Ş **4:26-28** Grec: 26Éco na tô Iérusaléma na wânidò, na é tô nyaa kâjè, âna pwa tàrù kêe... 28Éco na wâguwà, âna guwà tèpa aéjii kà Isaaka, tèpa naîê wiàra é auinabéaa. **4:29** Genèse 21.9-10; Ioane 8.35 * **4:31** Grec: Câjè caa tèpa naî tô ênawéna kîri kà pwi jèpwi. Â jè tèpa naî tô ilàri na pwa tàrù kêe.

tipiwà. Â guwà cibwaa nama guwà tèpa *ênawéna kîri còwâ kâra jè naèà.

²⁻³ Guwà tère, làpé! Ba wâgo, Paulo [pwi *apostolo] âna go ina tàwà ba gòo pâ: Wiàna guwà [mudàra ê pinaanapô ma wà Pwiduée goro ê pai] pwa *kamaî wiâra ê *Naèà, â wâdé na guwà pitêre dâra diri pàra ére mwara géé goro ê Naèà. Â wiàna wàrapwiri, â piticèmuru naa goo ê pwina é pwa ba kâjè wà Kériso!

⁴ Wà pàra tàpé géé goowà, âna rà o mudàra, ma rà *tàrù na ara Pwiduée, géé goro pai pitêre dâra kàra ê *Naèà. [Rà ipwacòoco!] Ba péa pa-ipiinarirà jii wà Kériso, ma ê *pimeaari imudi kà Pwiduée.

⁵ Êco na wàijè, âna jè cèikî co, â jè tapacîri naa na ipwadée, ê tòotù, na ée mwa bàra tòpijè na araé wà Pwiduée, â o wâdé tée wàijè. Â é pitu tâjè ê Nyuâaê Pwicîri, na pàara na jè bwaa tapacîri ê pwi tòotù-bà*.

⁶ Wiàna pwa kamaî tâjè, é, wiàna càcaa pwa kamaî tâjè, â nye piticèmuru naa goo, ba jè tâa goo wà Kériso Iésu. Â ê pwina âjimuru, âna êco ê cèikî kâjè [naa gooé]. Â ê cèikî kâjè, âna é âpàpaa†, wiàna jè meari [pàra tàpé].

Wàilàapà na nama guwà pàgà?

⁷ Ico tèpa béeò, guwà jèe nye pàra bwàti [naa goo wà Kériso]. Â wàilàapà na nama guwà pàgà jii é naigé-bà?

⁸ Càcaa wà Pwiduée, ba nye wàé na é todàwà!

---

* **5:5** Grec: *Wàijè, âna jè tapacîri, géé goro é cèikî, é pai tàrù kâjè goro é Nyuâaê.* **5:6** 1 Korénito 7.19; Galatia 6.15 † **5:6** *Âpàpaa—Manifester; montrer.*

9 [Ipwacôoco, ba wà pwi caapwi âboro na é pwâ, âna pâri ma é nama guwà cau imwüru diri.] Pwacèwii na jè mu ina pâ: «Ê ji nari nyaa kêra poloa, âna pwa ma é too ê poloa.»

10 Êco na go cèikî ba mwü pâ, guwà o mwa tâa goo é auniimiri kôo, géee goo pai caapwi kâjè naa goo Pwi Ukai.

Napwa naa goo wà pwi âboro na é pwa ma gùmagù ê pwâranümawâ, â wà Pwидуée, âna ée mwa nye pitèié ma pwa wârimuru tée. Nye ipaiwà, wiàna wà pwiibâ, na é pwi âboro imaina naa jaawà.

11 Ico tèpa béeò naa na nee wà Kériso, câgo mu caa picémara é pai pwa kamaî, wiàra é nyamanya kà tèpa *Juif. Ba wiàna go géee wârapwiri, â pwiri càra caa pi-inaô ba èpà? Bwa! Wàeni é pwina go picémara: [É bà wà pwi *Mesia, naa goro] é *satauro. Â wàépwiri muru na tanoori tèpa Juif‡.

12 Napwa naa goo wà tèpa pi-iluuriwà, âna [jèe oratôo goorà]. Wiàna nùmarà na rà pwa kamaî tàwà, â wâdé wiàna rà pitapàgà tâjii é jè ére paao goorà!

Pitêre dàra Nyuâaê Pwicîri

13 Jèe nye todàwà, co tèpa béeò naa goo Kériso, ba na tâa tàrù kàwà, â tipiwà jii diri pâ muru na piiwà. Êco na guwà cibwaa popa pai tàrù kàwà bèepwiri, ma guwà pwa-imudirimuru, wiàra

---

5:9 1 Korénito 5.6   **5:10** 2 Korénito 11.15; Galatia 1.7   ‡ **5:11** Tanoorirà ba wà pwi Mesia, âna pwi ukai me géee goo Pwидуée, na ia rà tapacîê géee na biu. Càra caa còoina pâ wà Iésu, âna é pwi Mesia.

5:13 1 Pétèru 2.16

ê câbawâdé kàwà na èpà. Bwa. Guwà piênawéna kàwà jècaa naa na pimeaari.

¹⁴ Diri ê ère Naèà kà *Moosé, âna é tâa na ê aupitûâri na caapwi. Wàéni: *Gà meaari tèpa âboro*§, *pwacèwii ê pai pimeaarigà còwâ. Lévitique 19.18*

¹⁵ Wiàna guwà ciburà pidàdàrùwà pwacèwii ê pâ macii a piugà, â guwà pwacòoco, ba péa tà tiàuwà.

¹⁶ Wàépwiri na go ina tàwà: Guwà pitère dâra ê Nyuââê Pwicîri. Ba wiàna wàrapwiri, â o câguwà caa pâra wiâra ê pâ câbawâdé kàwà na èpà.

¹⁷ Ba ê pâ câbawâdé kâjè bèepwiri, âna rà cicara ê Nyuââê Pwicîri; â ê Nyuââê Pwicîri, âna é cicara pâ câbawâdé kâjè na èpà. Â ru ipaa naa goojè. Êkaa na pitadârù ê pwâranümajè.

¹⁸ Â wiàna é pitûâ kàwà ê Nyuââê Pwicîri, â o jèe câguwà caa tâa aranara ê Naèà. [Â wàépwiri ê ère i pwi ia go ina tàwà.]

Pwâra wakè kâra câbawâdé na èpà

¹⁹ Jè còo bwàti ê pâ tûâ kà tàpé na rà pipanuârà, ba na rà pâra wiâra ê pâ câbawâdé kâra:

Rà naa nûmarà naa goo pâ muru na jè kamu goo;

Rà ipuu imudi ma pâra tàpé;

Rà pwa pâ tûâ na miiri goro ê pâ naiirà;

²⁰ Rà pwamaina pâ *ânuurumuru, â rà pwa wâi, â rà pitère dâra pâ duée;

Rà piêbâ, â rà piboo;

Rà pièpàri, â rà iputàmu;

Rà pipwamainarà còwâ, â rà còogai pâra tàpé;

5:14 Roma 13.9   § **5:14** *Tèpa âboro*—Grec: *Pwi âboro na é tàmwünyaberigà, é, pwi jèneregà.*   **5:17** Roma 7.15-23   **5:19** 1 Korénito 6.9-10

Rà pitadàrùrà, â rà niimiri pâ, nye âjupâra co ê
 pwina rà ina naa na jèpa pucò kàrà;
 21 Rà iari pâ neemuru pàra tàpé;
 Rà ipwirié, â rà pi-ija ma piwâdo pwacèwii pâ
 puàkà na rà picaatâa.

Â wâru mwara pâ muru na èpà na rà pwa. Â go
 ina tàwà mwara ê pwina go jèe ina pâ: Wà tàpé na
 rà pwa ê pâ muru bèepwiri, âna o càra caa tòpi ê pâ
 aupwényunyuaari kàrà ê *Mwaciri kà Pwiduée.

Pwâra wakè kàra Nyuâaê Pwicîri

22 Êco na wàeni ê pwêe na é tòpò ê Nyuâaê Pwicîri
 naa na wâro kâjè:

Pimeaari;
 Pipwàdéé;
 Pinaanapô;
 Pidàpwicâari;
 Piwâdéari;
 Piênawéna;
 Pitère dâra;
 23 Pitâa na tànana;
 Pitòimiri.

Â ê Naèà, âna nye âji ticè na é ina naa goo pâ pwi
 bèepwiri.

24 Wàijè na jè tèpa âboro kà Kériso Iésu, âna jè jèe
 tanamiri naa goro satauro ê pâ câbawâdé kâjè na
 èpà.

25 Â wiàna é pawârojè ê Nyuâaê Pwicîri, â wâdé na
 jè nama é pitûa kâjè.

26 Jè cibwaa pipwamainajè, ma pipaarijè! Jè cibwaa pigàdàra ma piputàmu! Â jè cibwaa pièbà ma piboo!

6

Bénabwé popai

1 Tèpa âji béèò naa goo wà Kériso, wiàna guwà pâmari pâ, wà pwi jè béewà, âna é gére pwa na èpà, â wâdé na guwà popaé me còwâ naa na naigé na wâdé. Wàépwiri é napârawà, wiàna guwà [ina pâ guwà] cimwü* naa na pai wâro kàwà wiàra é Nyuâaé Pwicîri. Â guwà ina ba kîri tée. Â guwà ipwacôoco, wâguwà diri, ba péa dàtiwà mwara, ma guwà pwa é pwina èpà.

2 Guwà pitu tàwà jècaa, ma pitûri é nakake kàwà. Â, naa wàrapwiri, â guwà pitêre dâra é aupitûari kà Kériso [pâ, na jè pimearijè, ba wàépwiri é âji *Naèà kâjè].

3 Wiàna é niimiri wà pwi jèpwi pâ, pwamuru naa gooé, â wà pwiibà, âna é pitanami, ba nye piticémuru naa gooé!

4 Êkaa na, gà cibwaa ciburà còo pwi jèpwi, ba na gà ipwamainagà jiié. Gà nye pitèi còwâ é pâ tûâ'gà. Â wiàna wâdé, â pâri ma gà ipwàdéé goo.

5 Ba wâdé na jè nye còo jècaa é pâ jèpa tûâ kâjè.

6 Jèpwi mwara: Wâdé na guwà ipâdi é pâ wâdé kàwà ma wà pwina é pacâmuriwà goo é Popai.

5:26 Filipi 2.3   6:1 Mataio 18.15   * 6:1 Wiàna guwà ina pâ guwà cimwü—Grec: Wà tàpé géè goowà na rà cimwü. É ina pwiri wà Paulo, ba na é tatèrà, ba rà pi-ina kàra.   6:2 Roma 15.1   6:5 Roma 14.12
6:6 1 Korénito 9.11,14

Jè piûnyari pwina jè câmi

⁷ Gà ipwacôgà naa goro ê càragà! Gà cibwaa niimiri pâ gà o cârû na ara wà Pwiduée†! Ba gà o nye piûnyari ê pwina gà câmi.

⁸ Ba wiàna jè câmi, wiâra pâ câbawâdé kâjè na èpà, â jè o mwa piûnyari ê pwâra bà, ma pai tubatiàujè. Êco na, wiàna jè câmi wiâra pwina nûma ê Nyuâaê Pwicîri goo, â jè mwa piûnyari ê *wâro dâra gòiri jaa Pwiduée.

⁹ Êkaa na jè cibwaa nama oratâjè, ma jè pwa ê pwina wâdé! Â jè cibwaa pipanuâjè! Ba o mwa tèepaa ê tòotù, na jè mwa piûnyari [è aupwényunyûari].

¹⁰ Géee goo kaa diri pwiri, â jè popa ê pàara na tâa tâjè, ba na jè pwa na wâdé tà diri tèpa âboro. Â jè dau wârapwiri tà tèpa cèikî béejè!

Ipicijii

¹¹ Wâgo Paulo, na go cipa i bépwa tii‡, ba na go tubanabwé i tii. Guwà còo pâ aupwa âmu maina na go pwa!

¹² [Wàéni ê pwina go ina tàwà]: Guwà ipwacôowà goo wà tàpé na nûmarà na rà pwa *kamaî tàwà!

Rà wârapwiri, ba na rà wâdéarirà tèpa âboro. Ba wâgotàra [goo wà tèpa *Juif]. Ba [wiàna rà picémara ê popai goro ê pai bà kà Kériso] naa goro *satauro, â o péa tubaèpà tàra.

6:7 Roma 8.13 † **6:7** 2e phrase—Grec: *O câjè caa gàdà wà Pwiduée.*
‡ **6:11** *Wâgo Paulo, na go cipa i bépwa tii*—Na ia é pwa tii, â é tûra, â wà pwi jè âboro (*secrétaire*), âna é wii ê pwina é ina. Êco na é popa é bépwa tii wà Paulo, ba na é pwabwàcu tàra.

13 Pwiri gére pwa kamaî tàra, êco na càcaa âji nūmarà na rà pitêre dàra ê Naèà kà *Moosé. Nūmarà co na rà pi-ina kàra, na ara tèpa Juif. Wâdé tàra na rà ina pâ, nye wàilà kaa, na rà nama guwà tòpi ê nyamanya bèepwiri kà tèpa Juif[§].

14 Auwa! Wâgo, âna câgo caa pi-ina kôo goro ê muru na wàrapwiri. Go inapàpari co ê pai bà kà wà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso, naa goro satauro. Â géé goo kaa pwiri, â câ mwa caa âjimuru tōo diri pâ tûâ, na dau pwamuru naa goo naa na pé gòropuu bèeni. Pwacèwii na rà jèe bà diri pâ pwi bèepwiri naa good. Â wâgo, âna pwacèwii na go jèe bà, naa na càra gòropuu*.

15 Wiàna pwa kamaî tâjè, é, wiàna càcaa pwa kamaî tâjè, â nye piticèmuru naa goo. Ê pwina pwamuru naa goo, âna, naa tòotéri ê pai wâro kâjè. Ba wà Pwiduée, âna é nama jè tèpa âboro na jèe bwaa âmuê.

16 Wâguwà na guwà wâro wiâra ê aupitûâri kôo bèepwiri, âna nye wâguwà kaa ê âji Ba kà Pwiduée[†]—ê Ba *Isaraéla [na bwaa âmuê]! Wâdé na é cau *pwényunyuâriwà diri wà Pwiduée ma naa tàwà ê pinaanapô kêe!

17 [Go tubanabwé naa goo pai ina wèe pâ]: Wà

---

§ 6:13 Grec: *Ba wà tàpé na pwa kamaî tàra, âna càra caa pâra wiâra ê Naèà. Êco na wâdé tàra na pwa kamaî tàwà, ba na rà pi-ina kàra goo ê naiiwà.* * 6:14 Grec: *Êco na wâgo, âna câgo caa pi-ina kôo, â go pi-ina kôo co, goro ê satauro kà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso. Géé gooé, âna jèe tanamiri naa goro satauro ê gòropuu ba kôo, â wâgo mwara ba kâra gòropuu.* 6:15 2 Korénito 5.17; Galatia 5.6 † 6:16 *...Âna nye wâguwà kaa e âji Ba kà Pwiduée—é, ...Bau ê âji Ba kà Pwiduée.* 6:17 2 Korénito 4.10

tàpé na rà cicarao‡, âna wâdé na rà coo! Ba [nye wà Iésu kaa na é naa tàrù kôo. Â] go jèe dau pwamaagé còo na go wakè ba kêe. Â pâ aurumuru na wâ naiio, âna nye câmu kêe.

¹⁸ Tèpa cèikî béèò, wâdé na é pwényunyuâariwà wà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso, géee goo ê *pimeaari imudi kêe!

Cidòri nyuâawà! Amen!

---

‡ **6:17** *Cicarao*—Grec: *Pi-iluurio*. Pwiri popai goo wà tèpa pwa pupûra na rà tèpa pwâ, na rà ina pâ, câé caa pwi âji apostolo wà Paulo. É, pwiri ora tà Paulo goo wà tàpé Galatia na rà ciburà pi-iluurié goro pai nûmarà dâra pâra wiâ ê Naèà kà Moosé.

Tii Pwicīri: Âmu Aamwari naa na cî
New Testament in Paicî (NC:pri:Paicî)
Le Nouveau Testament à Paicî

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paicî

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Paicî

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

94c5d202-9853-5b91-879f-4a3023457d58